

[Enggaard]

Jeg noterer, at lovforslaget alene vedrører import af råolie og olieprodukter, og at de øvrige engagementer fra D.O.N.G.s side, hvad enten det er de påtænkte arrangementer vedrørende efterforskning eller transport eller handel med gas eller andet, ikke er berørt af lovforslaget. Jeg vil gerne sige et par principielle ting med hensyn til D.O.N.G.s engagement i oliehandel.

Venstre ønsker, at den statslige oliehandel begrænses til det, som er nødvendigt. Jeg tror, at der ligger en ideologisk forskel i den måde, man fra socialdemokratiets side vurderer statslig handel på, i forhold til vor vurdering. Vi elsker fra venstres side ikke statshandelen som noget princip, men vi kan se, at det fra tid til anden er nødvendigt at gå ind i statslige engagementer. Der er nok en temperamentsforskel med hensyn til, hvordan vi grundlæggende ser på begrebet statshandel.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvordan driften af et sådant selskab som D.O.N.G. bør være, så ønsker venstre principielt, at et sådant selskab er et aktieselskab med den deraf følgende frihed – selvfølgelig under ministerens ansvar. Jeg tror, vi i dette spørgsmål er langt på vej ind i en mellemform. Man har et aktieselskab med den formelle frihed til at disponere, men søger alligevel at følge så mange enkeltheder i selskabets virke, at det kan blive en mellemform, som vil være vanskelig at leve med. Jeg synes, at erfaringerne fra det sidste år ikke er alt for gode. Man kan spørge sig selv, hvordan man i længden vil være i stand til at sikre virksomheden en kvalificeret ledelse, hvis den ustandselig skal være politisk kasterbold i dette ting, som om det var en § 2-virksomhed.

Sammenfattende vil jeg om forslaget sige, at jeg betragter det som overflødigt og i værste fald som farligt. Man foregiver, at folketinget får en indsigt, som jeg ikke tror det får ud over det, det kunne få med de til rådighed værende midler i dag, og vi risikerer, og det er det farlige, at folketinget kan tages som et gidsel for nogle dispositioner, som det alligevel reelt ingen indflydelse har på.

Annelise Gottfredsen (KF):

Vi finder fra det konservative folkepartis side, at det er et meget magert resultat af forligspartiernes krav om en regulering af den statslige oliehandel, som udspringer af den

stærke kritik, der blev rejst imod oliekontrakten med Saudi-Arabien. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at vi er betænkelige, når staten optræder i det private erhvervsliv, og så når det gælder oliehandel.

Ministeren ønsker at være frit stillet, kan man forstå, til at optræde oliehandelen, og begrundelsen er, at det gør andre lande, og hensynet til forsyningssikkerheden. Den nye formand for D.O.N.G. har udtalt, at det er statens pligt at sikre olieforsyningerne. Jeg har svært ved at se, at forsyningerne sikres væsentligt ved statshandel – måske tværtimod. Danmark er stadig afhængigt af private olieselskaber, hvad der også er udtalt fra ministerens og andre socialdemokraters side ved adskillige lejligheder, men det kan meget let blive mindre attraktivt for de private selskaber. I forvejen borttager det store gasprojekt en stor del af markedet, og en optrappet statslig handel vil borttage endnu mere. Der kan være risiko for uddynding på det private marked.

Ministeren har endvidere ved flere lejligheder nævnt f. eks. Irak som en handelspartner. Vi må nu se, at eksporten er faldet ca. 80 pct. på grund af krigen mellem Irak og Iran med store vanskeligheder for Frankrig, Italien, Brasilien, Indien osv.

Den udveksling og hjælp, som kan foregå ved hjælp af Det internationale Energiagentur, vil blive stivere, når der er statslig handel inde i billedet. Jeg vil gerne spørge ministeren, hvorledes man tænker sig at dette system kan virke ved en optrapning af statshandelen.

Endvidere taler ministeren om fordelagtige handler. Ja, det er muligt, det vil tiden jo vise. Ministeren må nu bruge en ganske særlig socialdemokratisk regnebog, når han regner ud, hvad der er fordelagtigt, for de private selskaber kan i dag købe råolie til samme pris som staten. Der er ingen grund til at sammenligne med spotmarkedet, som er det dyreste alternativ. Det er nøjagtig den samme fremgangsmåde, vi har oplevet, når ministeren skal redegøre for fordelene ved gasprojektet. Der sammenligner man også med den dyreste mulighed og lader alle andre ude af billedet. Endvidere skal der gives 2 pct. kommission til D.O.N.G. Det må da føre til, at den samlede pris for forbrugerne vil blive højere. Vi har i hvert fald ingen erfaring for, at staten skulle besidde større dygtighed og